

Beoordelen is een van de lastigere dingen als docent, en daarom zijn er verschillende manieren om je hierbij te helpen. Toetsen en beoordelingsformulieren zijn al snel gericht op een cijfer, en voor formatieve feedback wordt vaak gekeken naar rubrics. Een 'gewone' rubric wordt al snel een grote tabel die je eerst moet ontcijferen. Wat als dat makkelijker kan? Met ook nog meer resultaat?

Rubrics

Het gebruiken van een manier om leerlingen inzicht te geven in [wat er geleerd](#) moet worden is erg belangrijk. [Rubrics](#) zijn daarbij een goede tool, al slaat het gebruik hiervan soms door naar het extreme. Een grote tabel, alles uitgeschreven op verschillende niveaus en daarbij is het dan ook nog ingewikkeld om te zien wat precies het verschil is. In de afbeelding hieronder bijvoorbeeld: wat is het verschil tussen 'niet goed uitgelegd' of 'heel erg goed uitgelegd'?

	0 punten	1 punt	2 punten
Inhoud:	Je inhoud is onvoldoende, je mist onderdelen en het is niet goed uitgelegd.	Op zich is alles aanwezig, maar het is niet erg uitgebreid of heel goed uitgelegd.	Alle inhoud is heel erg goed uitgelegd en je hebt zelfs nog meer gedaan dan de bedoeling was!

Hierdoor is het een ingewikkeld instrument om te gebruiken als 'harde' manier van beoordelen. Het zorgt er wel voor dat er een gesprek met leerlingen komt, waardoor er dus meer ruimte is voor feedback. Maar als dat het doel is van een rubric, dan kan dat op een praktischere manier, toch?

Rubric van een

Het idee van de Rubric van een (ook wel: single point rubric), is dat het vooral gebruikt wordt als richtinggevend instrument om vervolgens ruimte te maken voor feedback. Je ziet dan ook meteen dat het er anders uit ziet: in plaats van verschillende vakken vol tekst zie je vooral 'witte' ruimte. Er is nog maar een omschrijving per onderdeel, in plaats van elk onderdeel op verschillende niveaus beschreven. Het maakt het overzichtelijker en lokt de leerling en docent om met elkaar in gesprek te gaan.

Beoordeling Tiny House

Wat moet er nog verbeterd worden?	Wat is de eis?	Wat is uitstekend?
	Klanteisen: Het huis voldoet aan de eisen die gesteld zijn geworden door de klant. Dit laten jullie zien in een moodboard	
	Ontwerp: Jullie hebben laten zien creatief om te gaan met de eisen van de klant en de technische beperkingen.	
	Technisch: Jullie hebben een model ontworpen met een techniek die past bij de opdrachtgever.	
	Presentatie: Jullie hebben duidelijk de verschillende stappen in je onderzoek inzichtelijk gemaakt én dit op een overtuigende wijze gepresenteerd aan het publiek.	
	Samenwerking: Je hebt met je groepje duidelijke afspraken gemaakt, en iedereen heeft hard gewerkt.	

In het bovenstaande voorbeeld hebben leerlingen van een opdrachtgever een opdracht gekregen over het vormgeven van een 'tiny house'. Hierbij zijn er verschillende 'harde' eisen, zoals een bepaalde stijl, bepaalde afmetingen en bepaalde onderdelen die het huis moet hebben. Deze onderdelen zitten in een lijst met eisen, en zijn dus uit de rubric gehaald. De rubric is daarbij vooral opgesteld om op verschillende onderdelen met de leerlingen in gesprek te gaan over wat heel goed gaat, en wat juist verbeterd moet worden. En ook al gaat het hier om een praktijkopdracht, ook bij andere opdrachten is dit erg goed toe te passen.

Het gebruik

Bij het inzetten van een rubric van een gebeuren er een aantal dingen. Als eerste is het voor leerlingen veel duidelijker om te lezen. Het laat zien dat alles op een bepaald niveau moet zitten en het voorkomt dat je gaat 'rekenen': het bewust laten liggen van verschillende taken omdat je toch al voldoende hebt. Als docent is het prettig om te gebruiken omdat het veel meer focus biedt: er zijn een aantal punten waaraan gewerkt moet worden en dat is het.

Een van de belangrijkste effecten is eigenlijk vooral de ruimte voor feedback. Door de lege ruimte kun je, als je dat wilt, per les feedback geven aan leerlingen en snel bespreken hoe de voortgang gaat. Juist doordat er maar een duidelijke eis is werkt dit goed: soms ontstaat een onderhandeling met de leerling, maar dan gaat het dus juist over de inhoud.

Een fijne andere bijkomstigheid van de rubric van een is dat er geen limiet meer zit aan de prestatie van een leerling. Je kunt zo ver boven de eis gaan als je wil of kan, en als docent kun je dit ook belonen. Het is daarmee ook een persoonlijker formulier dan een gewone rubric: ook bij leerlingen die het lastiger vinden kun je positieve feedback kwijt.

Proberen dus!

De rubric van een is niet de oplossing voor al je beoordeling en feedback problemen als docent. Het is wel een goed middel als je opzoek bent naar een praktische manier om helder doelen te communiceren en feedback te geven aan leerlingen. Je kunt daarbij ook kijken naar de andere soort rubrics waar wij eerder over schreven. Het is in ieder geval een instrument dat erg de moeite waard is om te proberen!